

Informasjonssikkerhet som hinder for ønsket om bruk av informasjonssystemer?

eforvaltningskonferansen
11. februar 2010, Oslo

Kristin S. Fuglerud
Norsk Regnesentral

Bakgrunn

- ▶ Gjennom flere prosjekter innen universell utforming av IK erfarte
- ▶ Sikkerhetsmekanismer skaper store problemer for mange brukergrupper.

Uu-autentiseringsprosjektet

Behov for F&U på dette området

- ▶ Prosjekt med støtte fra IT-Funk gjennomført 2008/09
- ▶ Samarbeidspartnere:
 - Norsk Regnesentral
 - Karde AS
 - Brønnøysundregistrene
 - Tellu AS
 - Encap AS
 - Storebrand bank
 - Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI)/ Norge.no
 - Dysleksiforbundet
 - Norges blindforbund

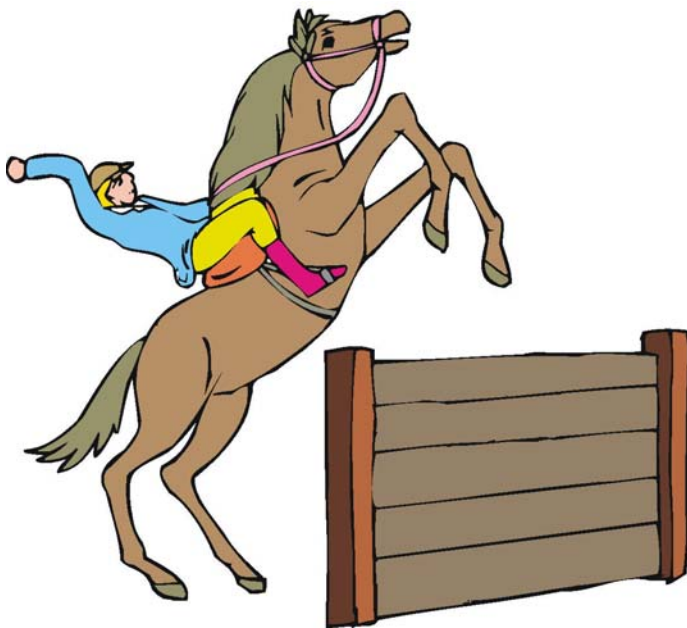

Uu-autentiseringsprosjektet - aktiviteter

- ▶ Gjennomgang av eksisterende kunnskap
- ▶ Utvikling av taleprototype på mobil for pålogging
 - I samarbeid med Encap, Tellu og Storebrand bank.
- ▶ Brukertest av pålogging med prototype og pålogging til Altinn
- ▶ Analyse av henvendelser til Altinn brukerstøtte.
- ▶ Ekspertgjennomgang av pålogging med MinID

Eksisterende kunnskap

- ▶ Mennesket er ofte det svakeste leddet i et sikkerhetssystem
- ▶ Dårlig brukervennlighet er en av de største årsakene til sikkerhetsbrudd pga. feil bruk og snarveier.
- ▶ Eldre og funksjonshemmede opplever mange av de samme utfordringene som folk flest, bare i enda større målestokk

- ▶ I tillegg fører dårlig tilgjengelighet ofte til utestenging fra tjenester
- ▶ eller involvering av hjelpere: sikkerhets- og personvernproblem.
- ▶ IKT-hjelpemidlene ”steiler” i kontakt med sikkerhetsfunksjonalitet (eller omvendt).

Sikkerhetsmekanismer

Tre faktorer som kan brukes til autentisering:

Autentisering = systemet vil avgjøre din identitet

- ▶ Noe brukeren **har** - f.eks. kort, kodekort eller mobiltelefon
- ▶ Noe brukeren **vet** - f.eks. passord eller PIN kode
- ▶ Noe brukeren **er eller gjør** - f.eks. fingeravtrykk, stemme

1. Noe brukeren har - utfordringer

- ▶ Smartkort
- ▶ Kodekort, kodekalkulator
- ▶ Mobiltelefon

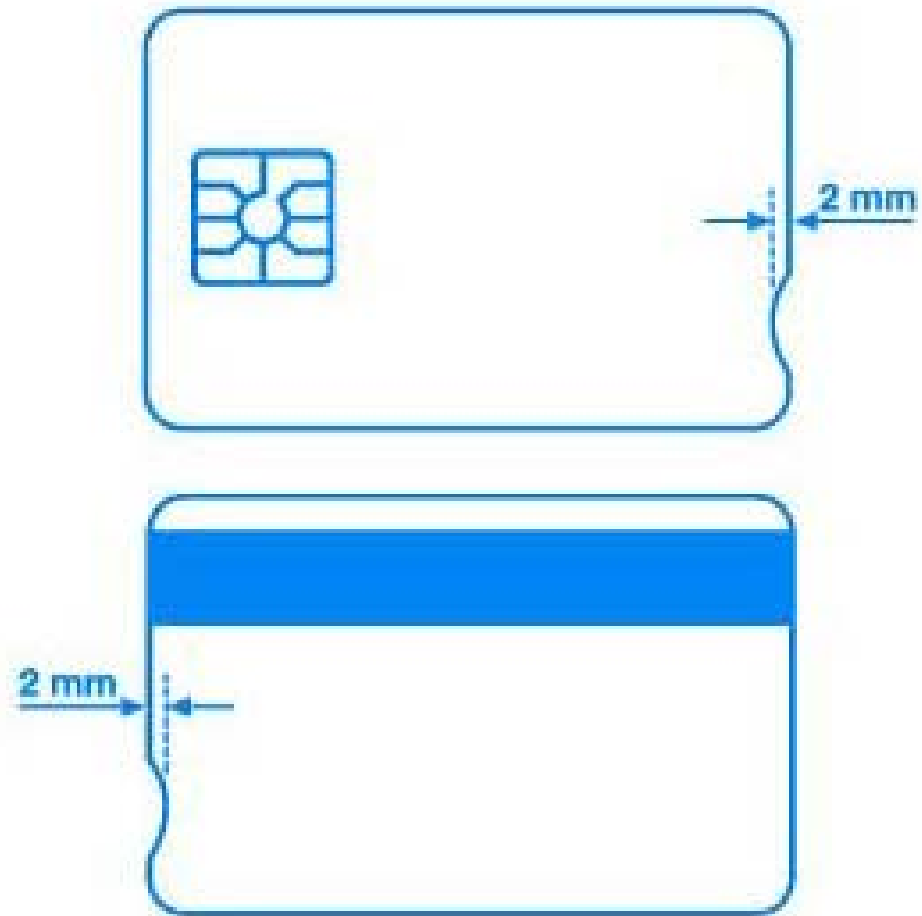
Utfordringer:

- ▶ Holde kortet riktig vei
- ▶ Kunne dra kortet eller trykke på knapper
- ▶ Se koder på papir eller display
- ▶ Huske kode
- ▶ Bruke riktig kort på riktig tjeneste..
- ▶ Riktig kode på riktig kort....

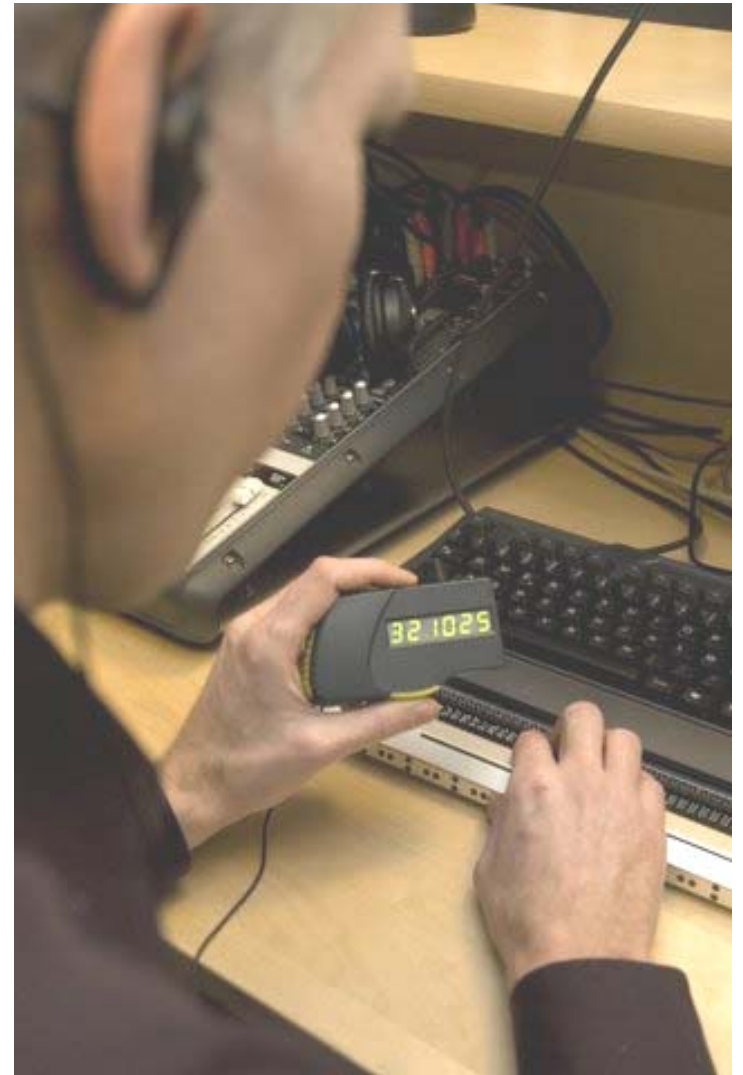
1. Noe brukeren har - løsninger III

- ▶ Kort med innhuk

1. Noe brukeren har - løsninger I

- ▶ Kodekalkulator med stort display og tale (DNB Nor)

2. Noe brukeren vet - utfordringer

Passord – utfordringer:

- ▶ Huske passord - hvilket passord brukte jeg på hvilken tjeneste?
- ▶ Bruke samme passord på alle tjenester!
- ▶ Tekststrenger er utsatt for ordbokangrep
- ▶ Rundt 20 % av den voksne befolkning sliter med lese- og skrivevansker

PIN – utfordringer:

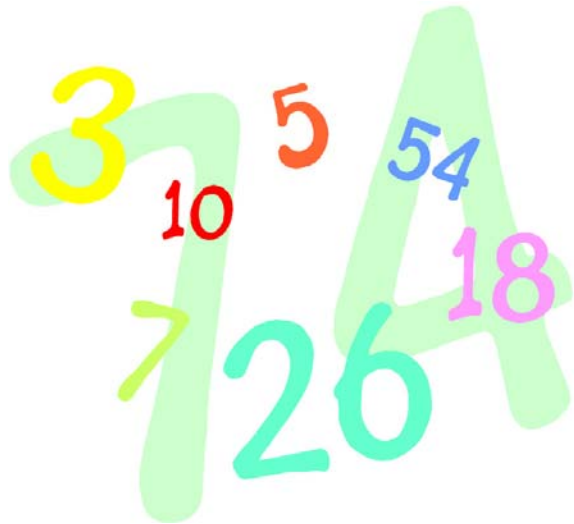
- ▶ Huske koder – hvilken kode hører sammen med hvilket kort?
- ▶ Koden ”sitter i fingrene” – problemer med forskjellige tastaturer
- ▶ Tidsbegrensning
- ▶ Dyskalkuli (problemer med å tyde tall)
- ▶ 3-5% av den voksne befolkningen sliter med matematikkvansker

2. Noe brukeren vet - dyskalkuli

Når tall går i ball

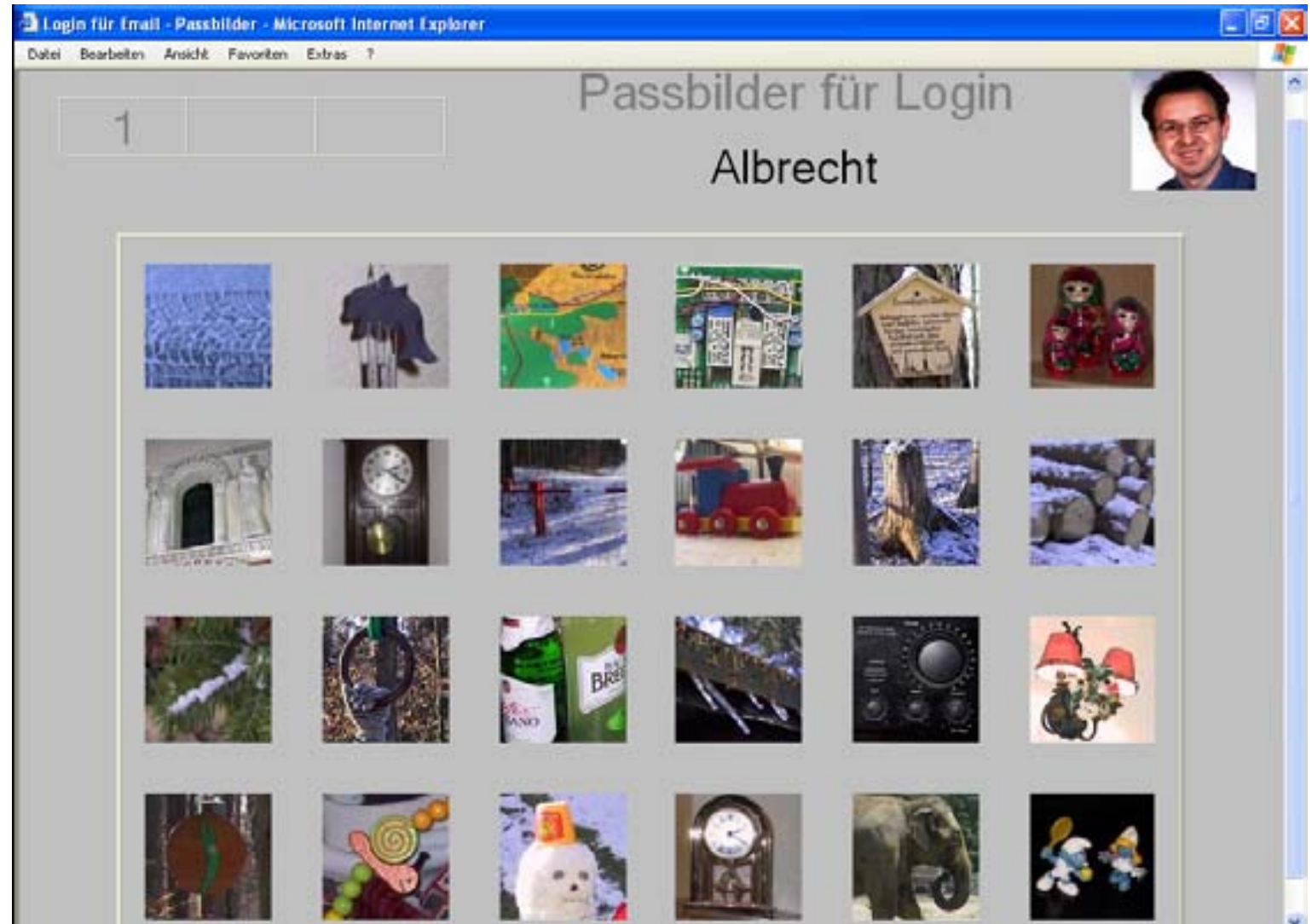
- ▶ ”Jeg skulle gjerne tatt dere med på innsiden av hodet for å ta del i kampen med de enkleste former for tallbehandling i hverdagen. For meg utgjør PIN-koder, mobilnumre, datoer og postnumre daglige utfordringer”

Fra en konferanse om matematikkmeistring
(<http://www.matematikkvansker.net/>)

2. Noe brukeren vet - løsninger

Bildebaserte
"koder"
fra Schmidt,
A. (2004)

2. Noe brukeren vet (kan) - løsninger

Lydbasert Captcha

Lenke til lydfil

- ▶ CAPTCHA:
Completely
Automated
Public Turing
test to tell
Computers and
Humans Apart

Security Check

Enter both words below, separated by a space.

Can't read this? Try another.

Try an audio captcha

DTIDE

JEAN

Text in the box:

◀ Back

Sign Up

3. Noe brukeren er eller gjør

Metoder

- ▶ Fingeravtrykk
- ▶ Iris gjenkjenning
- ▶ Signatur
- ▶ Tale gjenkjenning
- ▶ Måte å gå på
- ▶ Hånd geometri
- ▶ Blodåre geometri
- ▶ Ansiktsgjenkjenning

Utfordringer:

- ▶ Ikke alle som har de samme fysiske egenskaper
- ▶ Fysiske egenskaper kan bli temporært eller permanent skadet av sykdom eller ulykke.
- ▶ Aldringsprosessen påvirker biometrikkene. De blir mindre nøyaktige -> høyere feilrate.

fingerprint recognition;

iris recognition;

face recognition;

hand geometry recognition;

vein recognition;

voice recognition; and

dynamic signature recognition.

Uu-autentiseringsprosjektet – Mobil taleprototype I

Storebrand: Forsikring, bank og sparing - storebrand.no - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

Person Bedrift og offentlig Om Storebrand In English

storebrand

Søk

Bank

Sparing

Forsikring

Logg inn

- NettBank
- Min økonomi
- Ansatteportalen
- NettBank Bedrift
- Bedriftsportalen

Kontakt oss

Meld skade

Sperre kort

Verktøy

- Abonner på nyheter
- Alle våre produkter
- Flere verktøy

Samfunnsansvar

Best i pristest

7 av 10 sparer på å flytte forsikringene til oss

[Sjekk din pris og kjøp her](#)

Slik påvirkes du av finanskrisen

Det siste året har vært svært turbulent i finansmarkedene. Storebrand gir deg en oversikt over hvordan de ulike spareordningene påvirkes.

[Se våre råd om de ulike spareformene](#)

Rosa sløyfe-aksjonen 2008

Som hovedsamarbeidspartner til Kreftforeningen støtter Storebrand opp om Rosa sløyfe-aksjonen 2008.

[Les mer om aksjonen](#)

Spar i IPS - få lavere skatt

Nå kan du igjen spare til egen pensjon med skattefordeler. Spar inntil 15 000 kroner i året, og få inntil 4 200 kroner i lavere skatt.

[start sparingen til en bedre alderdom](#)

Copyright Storebrand • [Informasjon](#) om behandling av personopplysninger og cookies

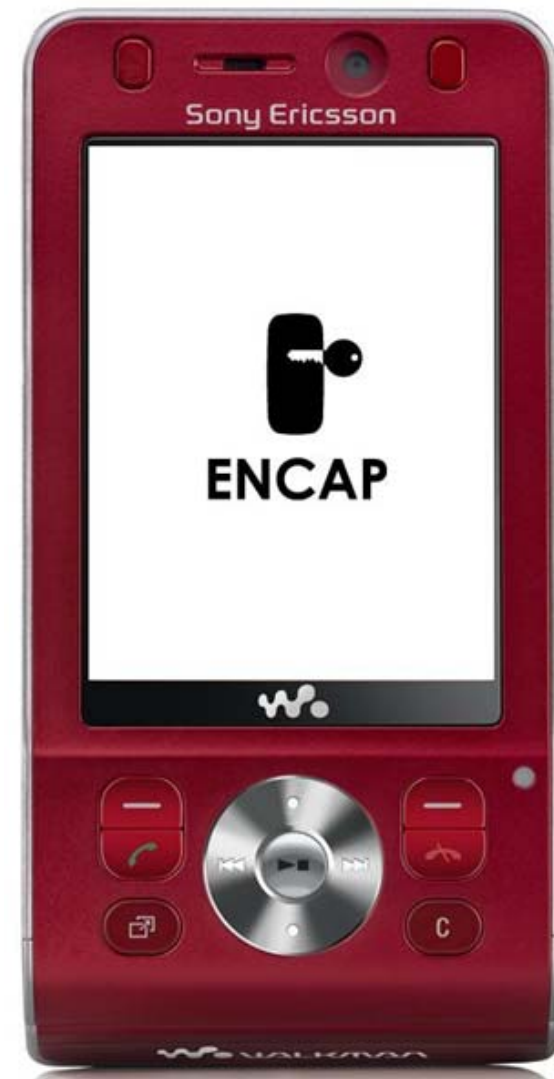
Taleprototype II

storebrand

NettBank - Logg inn

Brukernavn

Passord

Taleprototype III

storebrand

NettBank - Logg inn

Brukernavn

Passord

Taleprototype IV

storebrand

NettBank - Logg inn

Brukernavn

Passord

Tast PIN-kode
(4 siffer)

Taleprototype V

storebrand

Tast inn kode fra mobiltelefonen:

Utfør Avbryt Hjelp

Sikkerhetskoden:
9 3 2 6 6 9

Taleprototype VI

storebrand

Tast inn kode fra mobiltelefonen:

Utfør Avbryt Hjelp

Taleprototype VII

NettBank - Storebrand Bank ASA - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

Storebrand: Forsikring, bank og ... NettBank - Storebrand Bank...

? Hjelp Ring meg Logg ut

storebrand

NettBank Bestill konto og kort Lånesøknad Aksjehandel MobilBank Arkiv og post

Sverre
22.10.2008 11:52

Totaloversikt

Du kan endre totaloversikten under **Eget oppsett** [Skriv ut](#)

Oppsummering

Disponibelt	677,43	Sum trukket kreditt	0,00	Sum lån	0,00

Mine konti

Kontonavn	Kontonummer	Disponibelt	Saldo	Velg funksjon
Storebrandkonto	9100.15.1	677,43	677,43	
Sparekonto	9100.15.1	000,00	000,00	
Sum disponibelt		677,43		

For å lese pdf-dokumenter, må du ha Adobe Reader. Dette programmet kan du laste ned gratis her.

Get ADOBE® READER®

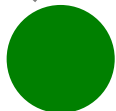

Betalinger de neste 90 dager

Forfallsdato	Mottaker	Fra konto	Beløp	Velg funksjon
25.10.2008	LIER KOMMUNE 7874.05.88000	Storebrandkonto 9100.1	1 922,00	
Sum			1 922,00	

Taleprototype evaluering

- ▶ Vi testet med 5 synshemmede og 5 dyslektikere
- ▶ Godt mottatt av brukerne
- ▶ Forbedringspunkter
 - installasjon og oppsett krever grundig forberedelse og test
 - kvalitet på tale, ledetekster kan forbedres
 - fleksibilitet
 - hastighet på opplesning
 - gruppering av tall – to og to framfor ett og ett.
 - pause, gjentakelse, lydstyrke
- ▶ Konklusjon: en forbedret løsning vil kunne øke tilgjengeligheten for flere grupper

Skjematisk oppsummering

Metode	Kjennetegn ,utfordring	Syns- hemmede	Hørsels- hemmede	Bevegelses- hemmede	Kognitiv funksjons- hemming	Dysleksi og dyskalkuli
Passord	Tekstbasert, oftest visuelt					
Tekst captcha	Vanskelig tekst					
Smart kort	Lite kort med chip eller stripe.					
Pin koder	Tallbasert, oftest visuelt					
Fingeravtrykk	Må kunne plassere fingeren riktig					
Stemme- gjennkjenning	Mikrofon, kontekst					

Oppsummering – tilby alternativer

Ufordringer med flere alternativer:

- ▶ Hvordan tilby alternativene på en brukervennlig og tilgjengelig måte. Bruk av profiler?
- ▶ Sikkerhet – økt kompleksitet (usikkert?), gir alternativene likeverdige sikkerhetsnivå?
- ▶ Personvern: brukeren vil ikke nødvendigvis at tjenestetilbyder skal vite om eventuelle funksjonsnedsettelse
- ▶ Administrasjon
- ▶ Vedlikehold

Konklusjon – uu av sikkerhetsløsninger

- ▶ Lovpålagt universell utforming fra neste sommer (1. juli 2011)
- ▶ Helt nødvendig med helhetlig design og evaluering
 - sikkerhet (finne likeverdige alternativer)
 - tilgjengelighet
 - brukbarhet
- ▶ Husk: God tilgjengelighet/brukervennlighet minsker risiko for snarveier og omveier, dvs. sikkerheten vil i praksis øke!

Takk for oppmerksomheten!

Kommentarer?

Spørsmål?

Hjelp til ditt prosjekt?

Mer informasjon?

Kontakt

Kristin.Skeide.Fuglerud@nr.no

22 85 25 00